

TI / TUE 8.9. KLO 18.00
 TO / THU 10.9. KLO 12.00
 TO / THU 10.9. KLO 15.00
 PE / FRE / FRI 11.9. KLO 19.00 (HKO SCREEN -VERKKOLÄHETYS)

HELSINGIN MUSIIKKITALO
 MUSIKHUSET I HELSINGFORS
 HELSINKI MUSIC CENTRE

YHDESSÄ

SUSANNA
MÄLKKI

RABBE
SMEDLUND

JENNY
VILLANEN

NATASHA
LOMMI

SUSANNA MÄLKKI

kapellimestari / dirigent / conductor

RABBE SMEDLUND

lausuja / resitator / narrator

JENNY VILLANEN

huilu / flöjt / flute

NATASHA LOMMI

(Tero Saarinen Company)

tanssi, koreografia / dans, koreografi / dance, choreography

Jean Sibelius (1865–1957)

Impromptu jousiorkesterille (sov./arr. Jean Sibelius) (1893/1894) 6'
 för stråkorkester
 for string orchestra

Richard Strauss (1864–1949)

Serenadi puhaltimille Es-duuri op. 7 (1881) 11'
 Serenad för bläsare Ess-dur
 Serenade for winds in E Flat Major

Jean Sibelius (1865–1957)

Skogsräet, melodraama op. 15 (1895) 12'
 Metsänhaltija, melodrama
 The Wood Nymph, melodrama

Toru Takemitsu (1930–1996)

Voice soolohuilulle ja tanssijalle 6'
 för solo flöjt och dansare
 for Solo Flute and dancer

Sergei Prokofjev (1891–1953)

Sinfonia nro 1 D-duuri op. 25 "Klassinen" (1916–1917) 13'
 Symfoni nr 1 D-dur "Den Klassiska"
 Symphony No. 1 in D Major "Classical"
 Allegro
 Larghetto
 Gavotta: Non troppo allegro
 Finale: Molto vivace

Jean Sibelius (1865–1957)

Cassazione op. 6 (2. versio / version) (1904–1905) 12'

JEAN SIBELIUS

Impromptu jousiorkesterille

Jean Sibelius (1865–1957) sävelsi uransa aikana useita pienimuotoisia kappaleita ja sarjoja muun muuassa jousiorkesterille. Useimmat niistä syntyivät lähinnä Sibeliuksen itsensä johtamien konserttien täytteeksi. Tämä ei toki aina tarkoita niiden olevan laadultaan mitenkään vähäpätöisempiä verrattuna esimerkiksi Sibeliuksen suuriin sinfonisiin teoksiin, ja säveltäjä itse piti monia näistä töistä suuressa arvossa.

Impromptu on vuonna 1894 tehty sovitus piano-impromptujen (opus 5, 1890–1893) numeroista 5 ja 6. Piano-impromptujen taustalla oli Sibeliuksen pari vuotta aiemmin Karjalaan suuntautunut runonlaulukeruumatka. Musiikin tutkijat ovatkin löytäneet kappaleista niin kanteleen mieleen tuovia sointeja kuin viittauksia karjalaisiin tanssisävelmiin. Toisaalta jousiorkesterille kirjoitettu *Impromptu* perustuu melodisiin aiheisiin, jotka alunperin löytyvät melodraamasta *Svartsjukans nätter* (Mustasukkaisuuden yöt, 1888) J.L. Runebergin tekstiin.

Impromptu sai ensiesityksensä Turussa 17.2.1894. Turun Soitannollisen Seuran orkesteria johti Sibelius itse. Rakenteeltaan kappale on itse yksinkertaisuuksien hidas alku ja loppu kehystävät liikkuvampaa, tanssillista keskijaksoa. Mutta haikean surumielinen tunnelma on mestarisäveltäjän käsialaa.

RICHARD STRAUSS

Serenadi puhaltimille Es-duuri op. 7

Jo ennen kuin Richard Strauss (1864-1949) oli täyttänyt 18, hän oli kirjoittanut runsaasti kamarimusiikkia ja pianokappaleita sekä jopa sinfonian. Läpimurtotoekseksi muodostui kolmelletoista puhallinsoittimelle sävelletty *Serenadi Es-duuri* (op. 7), joka valmistui marraskuussa vuonna 1881 ja sai kantaesityksensä Dresdenissä 27.11.1882. Kantaesityksen johti Franz Wüllner. *Serenadi* herätti Hans von Bülowin huomion, ja hän johti teoksen mm. Berliinissä. Bülow oli yksi tuon ajan merkittävimmistä ja vaikutusvaltaisimmista kapellimestareista, joten Straussin ura säveltäjänä sai lentävän lähdön. Samalla hän itse kiinnostui orkesterin johtamisesta ja sai Bülowista mentorin. Näin alkoi Straussin pitkä ura orkesteri- ja oopperakapellimestarina.

Straussilla oli jatkossa ajoittain hurjan avantgardistin maine; hänen sinfoniset runoelmansa sekä etenkin oopperat *Salome* ja *Elektra* sisältävät 1900-luvun alun ehkä kaikkein riitasointuisinta musiikkia. Mutta kuten varhaisesta *Serenadista* kuulee, säveltäjän juuret olivat Mozartin ja romantikkojen perinteessä. Yksiosainen teos on otteeltaan täysin klassinen. Esimerkiksi muotoratkaisu on selkeästi havaittava sonaattimuoto, jossa on kaksi teemaa, kehittelyjakso ja kertaus. Viehättävät melodiat voivat tuoda mieleen Schubertin.

Huomiota herättää, kuinka luontevasti teini-ikäinen Strauss osaa käsitellä puhallinsoittimia. Tämä johtunee siitä, että hänen Franz-isänsä oli Münchenin hovin oopperaorkesterin käyrätorven soittaja. Richard sai siis jo varhain kosketuksen sekä orkesterin maailmaan että puhallinsoittimiin.

JEAN SIBELIUS

Skogsrået, melodraama

Vuonna 1894 Jean Sibelius (1865–1957) alkoi pohtia sävellystä, joka pohjautuisi ruotsalaisen kirjailijan Viktor Rydbergin (1828–1895) erääseen runoon. Maaliskuussa 1895 valmistui *Skogsrået* (Metsänhaltijatar), melodraama lausujalle, jousille, kahdelle käyrätorvelle ja pianolle. Teos sai kantaesityksensä Helsingin Seurahuoneella jo samassa kuussa. Huhtikuussa Sibelius johti *Skogsråetin* laajemman orkesteriversion (op. 15) kantaesityksen Helsingin orkesteriyhdistyksen orkesterin (nykyinen Helsingin kaupunginorkesteri) konsertissa.

Orkesteriversio sai hyvän vastaanoton. Tosin arvostelijat havaitsivat sävellyksen olevan sen verran sidoksissa Rydbergin runoon, että se piti tuntea etukäteen jotta ymmärtäisi mitä musiikissa tapahtuu. Oskar Merikanto huomautti: ”Tarkkaavaisena seurasikin yleisö tekstipaperista sävellyksen sisälläpitoa”.

Tulevina vuosina Sibelius johti silloin tällöin *Skogsråetin* orkesteriversiota. Sitten se katosi ohjelmistoista ja koki uuden tulemisen vasta 1990-luvulla. Melodraamaversio puolestaan on – Sibeliuksen muiden melodraamojen tavoin – harvemmin kuultu kuriositeetti.

Viktor Rydbergin *Skogsrået* (1882) on suggestiivinen kertomus nuoresta Björnistä, joka eräänä syysiltana lähtee metsään. Hän kokee erilaisia seikkailuja, kunnes kaunis metsänhaltijatar viettelee hänet. Björn palaa metsästä, mutta muisto tapahtuneesta ei jätä häntä rauhaan. Hän ei enää välitä vaimostaan, ei lapsistaan, ei työstään. Kuten Rydberg toteaa: ”Se, jonka sydämen metsänhaltijatar varastaa, hän ei sitä koskaan takaisin saa.”

TORU TAKEMITSU

Voice

Toru Takemitsu (1930–1996), 1900-luvun tunnetuin japanilainen nykysäveltäjä, oli pitkälti itseoppinut. Hän sai ensi kerran osakseen kansainvälistä huomiota vuonna 1958, kun Japanissa vierailut Igor Stravinsky sattumalta kuuli teoksen *Requiem jousiorkesterille*. Stravinsky piti kuulemastaan, ja pian Takemitsulle alkoi sataa sävellystilauksia ulkomailta.

Uransa alussa Takemitsua kiinnosti länsimainen avantgarde, ja muun muassa John Cage ja Anton Webern olivat hänelle tärkeitä esikuvia. 1960-luvulla Takemitsu kuitenkin innostui japanilaisesta musiikkiperinteestä ja ryhtyi yhdistämään sen piirteitä länsimaiseen modernismiin. Hieno esimerkki tästä synteesiajattelusta on soolohuilukappale *Voice* (Ääni) joka syntyi vuonna 1971 ranskalaisen huilisti Aurèle Nicolet'n tilauksesta. Teos valmistui yhdessä ainoassa päivässä huhtikuussa ja sai kantaesityksensä Tokiossa saman vuoden kesällä. Nicolet oli yksi niistä muusikoista, joiden kanssa säveltäjä usein teki yhteistyötä; huilistille syntyi vuosien varrella useita teoksia. Takemitsun viimeinen teos oli soolokappale *Air* (1995), jonka Nicolet kantaesitti säveltäjän kuoleman jälkeen.

Voice käyttää tunnistettavasti modernistisia tehoja – esimerkiksi hälyä, multifoneja, mikrointervalleja ja muusikon puheääntä – mutta viittaa samalla no-teatteriin ja shakuhachiin, japanilaiseen perinnesoittimeen. Unenomaista tunnelmaa lisää huilistin esittämä katkelma japanilaisen surrealistisen runoilija Shizo Takiguchin (1903–1979) tekstistä. Käännettynä katkelma kuuluu: ”Kuka siellä kulkee? Puhu, läpinäkyvyys, kuka sitten oletkaan!”

SERGEI PROKOFJEV

Sinfonia nro 1 D-duuri, ”Klassinen”, op. 25

Nuorena miehenä Sergei Prokofjev (1891–1953) loi tietoisesti itsestään brändin venäläisen musiikin kauhukakarana. Hän sävelsi piano- ja orkesterimusiikkia, joka herätti yleisössä niin ihastusta kuin raivoakin – usein ainoastaan jälkimmäistä. Prokofjev tajusi kuitenkin jo melko varhain, ettei esimerkiksi pianokappale *Toccatan* (1912) ja orkesteriteos *Skyyttiläisen sarjan* (1915) linjalla voisi jatkaa kovinkaan pitkälle. Kun hän vuonna 1916 ryhtyi luonnostelemaan uutta teosta, tähtäimessä oli jotakin erilaista.

Kun *Klassinen sinfonia* (D-duuri, op. 25) sai kantaesityksensä Pietarissa 21.4.1918 säveltäjän johdolla yleisö ällistyi. Mutta nyt se ei johtunut siitä, että tarjolla olisi ollut riitasointuja ja vasarioivia rytmejä – päinvastoin. Tällä kertaa provosoivaa oli, että teos oli tonaalinen ja melodinen. Sanalla sanoen kuulijaystävällinen. Prokofjev selitti hakeneensa inspiraatiota Haydnilta: ”Ajattelin, että jos Haydn olisi elänyt tänään, hän olisi pysynyt tyyllilleen uskollisena samalla kun olisi saanut vaikutteita aikamme uudesta musiikista.” Otsikko *Klassinen sinfonia* on toki viittaus myös Prokofjevin toiveeseen, että hänen D-duuri-sinfoniastaan tulisi ohjelmistojen ”klassikko”. Toive toteutui.

Wieniläisklassisen sinfonian tapaan teoksessa on neljä osaa, ja orkesteri on pienehkö. Humoristisen nenäkäs ilmaisu on kuitenkin alusta loppuun silkkaa Prokofjevia. Ensimmäinen osa on vauhdikas *Allegro*, toinen rauhallisesti kävelevä *Larghetto*. Kolmas osa on gavotti (Non troppo allegro), joka koko ajan suistuu odottamattomille tonaalisille poluille. Finaali on railakas *Molto vivace*.

JEAN SIBELIUS

Cassazione op. 6 (2. versio)

Jean Sibelius (1865–1957) järjesti Helsingissä 8.2.1904 sävellyskonsertin, jossa orkesterina oli Helsingin filharmonisen seuran orkesteri (nykyinen Helsingin kaupunginorkesteri). Säveltäjä itse johti konsertin, jossa esitettiin kantaatti *Tulen synty* sekä kantaesityksinä viulukonsertto ja tilaisuutta varten sävelletty orkesteriteos *Cassazione*. Mitä uusiin teoksiin tuli, ilta ei ollut kovin suuri menestys. Viulukonsertton ongelma oli solisti Viktor Nováček, jolle soolo-osuus ilmiselvästi oli hieman liian haastava. *Cassazione* ongelma oli itse teos. Arvostelijat suhtautuivat siihen hyvin nuivasti, esimerkiksi Oskar Merikanto piti sitä ”jotensakin vähäpätöisenä”.

Sibelius itse oli jälkepäin nähin sävellyksiin tyytymätön. Viulukonsertosta hän teki uuden version, joka sai kantaesityksensä Berliinissä vuonna 1905. Samana vuonna Sibelius teki uuden version myös *Cassazione*sta, mutta näyttäisi olleen epävarma sen suhteen. Hän kirjoitti nimittäin itselleen muistutuksen: ”Uudistettava”. Lopullista uudistettua versiota ei kuitenkaan koskaan syntynyt.

Cassazione – merkitykseltään sana vastaa serenadia tai divertimentoa – oli 1700-luvulla etenkin Itävallassa suosittu sävellysmuoto. Muun muassa Haydn ja Mozart sävelsivät tämän nimisiä teoksia. Sibelius lienee valinnut otsikon jotta hänen teostaan lähestyttäisiin musiikkina, jonka pääasiallinen tarkoitus on yleisön viihdyttäminen. *Cassazione* koostuu viidestä tauotta esittävästä jaksosta, joissa sävy on joko reippaan optimistinen tai hehkuvan romanttinen.

HELSINGIN KAUPUNGINORKESTERI

Kun säveltäjät Martin Wegelius ja Robert Kajanus perustivat orkesterin Helsinkiin kesällä 1882, heidän kunnianhimoinen suunnitelmansa oli kerätä kaupungin parhaat muusikot ja ulkomailta palkatut soittajat yhteen ja tarjota helsinkiläisille elämyksiä suurten säveltäjien mestariteoksista viikoittaisilla konserteilla 36 soittajan voimin.

Periaate huippumuusikoiden säännöllisestä orkesteritoiminnasta on pysynyt elinvoimaisena näihin päiviin saakka. Lähes 140 toimintavuotensa aikana Helsingin kaupunginorkesteri on kantaesittänyt valtaosan Jean Sibeliuksen sinfonisesta tuotannosta säveltäjän itsensä johdolla ja jatkaa oman aikansa musiikin esittämistä tilaamalla teoksia sekä kansainvälisiltä että kotimaisilta säveltäjiltä. Vuosina 2019–2025 toteutettava tilaussävellysten sarja, kahdeltatoista nykysäveltäjältä tilatut *Helsinki-variaatiot*, liittävät oman aikamme sävelet ennen vuonna 1945 sävellettyihin Helsinki-aiheisiin teoksiin.

Vuosittain yli 110 000 kuulijaa tavoitettava, nykyisellään 102 muusikon vahvuinen Helsingin kaupunginorkesteri on kasvanut tärkeäksi osaksi helsinkiläisten kulttuurillista pääomaa. Kaupunginorkesterin työ koskettaa niitäkin, jotka

syystä tai toisesta eivät pääse konsertteihin Musiikkitaloon. Kansainvälisten kiertueiden lisäksi orkesteri esiintyy erilaisissa kokoonpanoissa eri puolilla Helsinkiä sekä tarjoaa lapsille ja nuorille esiintymismahdollisuuksia ja tavoittaa erityisryhmiä monipuolisen yleisötyön kautta. Orkesteri kutsuu nyt jo kolmatta kertaa kokonaisen ikäluokan – kaikki vuonna 2020 syntyvät helsinkiläislapsset – nauttimaan musiikista perheineen seitsemän vuoden ajan orkesterin kummilapsina.

Verkossa sekä mm. keskustakirjasto Oodissa suorana ja jälkilähetystenä nähtävät HKO Screen -konsertit sekä taustoittavat haastattelut tuovat katsojan entistäkin lähemmäksi soivan taideteoksen syntyprosessia. Yhteistyö levy-yhtiö BIS:in kanssa tallentaa orkesterin tulkintoja huipputasoin äänityksinä kaikkien saataville ja pitkälle tulevaisuuteen.

Helsingin kaupunginorkesterilla on toimintansa aikana ollut 13 ylikapellimestaria. Vuonna 2016 aloittaneen ylikapellimestari Susanna Mälkin johdolla orkesteri on kehittynyt kansainvälisesti yhä vaikuttavammaksi sinfoniaorkesteriksi, jonka tunnistettava sointi on tärkeä osa helsinkiläistä äänimaisemaa.

HKO SCREEN -MOBIILISOVELLUS

**ORKESTERI
AINA
MUKANASI**

HKO Screen -mobiilisovellus tuo orkesterin verkkoon striimattavat konsertit älylaitteisiin:

- katso ja kuuntele suoria verkkolähetystyksiä
- palaa konserttitaltiointeihin
- tutustu taiteilijavieraiden haastatteluihin
- käytä ennakkoon luotuja soittolistoja

Ilmainen sovellus on saatavilla Android- ja iOS-laitteisiin.

 GET IT ON Google Play Lataa App Storesta

LUE LISÄÄ: www.helsinginkaupunginorkesteri.fi/fi/hko-screen-sovellus

JEAN SIBELIUS

Impromptu för stråkorkester

Under sin tonsättarbana skrev Jean Sibelius (1865–1957) många mindre verk och sviter för bland annat stråkorkester. De flesta av dem komponerades närmast för att fylla ut programmen på av Sibelius själv dirigerade konserter. Detta innebär dock inte att de alltid vore mindre kvalitativa i jämförelse med exempelvis Sibelius stora symfoniska verk, och tonsättaren själv skattade vissa av dem högt.

Impromptu är ett år 1894 gjort arrangemang av två – numren 5 och 6 – av de fem impromptun som Sibelius tidigare hade skrivit för piano (opus 5, 1890–1893). Piano-impromptuna har som bakgrund den resa tonsättaren hade gjort till Karelen för att samla in runo-sånger. Musikforskare har funnit hänvisningar till såväl klanger som påminner om en kantele som till karelska dansmelodier. Å andra sidan utgår *Impromptu* för stråkorkester från ett melodiskt material som hade använts redan i melodramen *Svartsjukans nätter* (1888), med text av J.L. Runeberg.

Impromptu uruppfördes i Åbo den 17.2.1894. Sibelius själv dirigerade Åbo Musikaliska Sälls kaps orkester. Till sin konstruktion är stycket simpelt: ett rörligt, dansant mellanparti omges av en långsam början och ett långsamt slut. Men den fina, vemodiga stämningen är skapad av en mästare.

RICHARD STRAUSS

Serenad för blåsinstrument Ess-dur op. 7

Redan före Richard Strauss (1864-1949) hade fyllt 18 år hade han komponerat en hel del kammarmusik och pianostycken och även en symfoni. Hans genombrott blev Serenad för tretton blåsinstrument (Ess-dur, op. 7). Verket fullbordades i november år 1881 och uruppfördes i Dresden den 27.11.1882 under ledning av Franz Wüllner. Serenaden väckte Hans von Bülow's intresse och han dirigerade verket i bland annat Berlin. Bülow var en av tidens mest betydande och inflytelserika dirigenter, och Strauss tonsättarbana fick därmed en flygande start. Samtidigt blev Strauss intresserad av att själv dirigera och fick Bülow till mentor. På detta

sätt inledde han sin långa bana som orkester- och operadirigent.

I fortsättningen hade Strauss periodvis ett rykte som en vild avantgardist; hans symfoniska dikter och framförallt operorna *Salome* och *Elektra* innehåller den troligen mest dissonanta musik som skrevs i början av 1900-talet. Men såsom den tidiga Serenaden avslöjar var tonsättaren fast rotad i Mozarts och romantikernas tradition. Verket, som är skrivet i en sats, är till sitt grepp helt klassiskt. Exempelvis formlösningen är en lätt skönjbar sonatform med två teman, en genomföring och en repris. De charmiga melodierna kan föra tankarna till Schubert.

Det är värt att lyssna på med vilken självklar suveränitet den tonåriga Strauss skriver för blåsinstrumenten. Detta torde bero på att hans far Franz spelade valthorn i Münchens hovs operaorkester. Richard fick alltså redan tidigt en närbkontakt med både orkesterns värld och med blåsinstrument.

JEAN SIBELIUS

Skogsrået, melodram

År 1894 började Jean Sibelius (1865–1957) planera en komposition som utgick från en dikt av en den svenska författaren Viktor Rydberg (1828–1895). I mars 1895 fullbordades *Skogsrået*, en melodram för recitatör, stråkar, två horn och piano. Verket uruppfördes redan samma månad i Helsingfors Societetshus. I april uruppfördes *Skogsråets* mera omfattande version för symfoniorkester (op.15) på Helsingfors orkesterförenings orkesters (nuv. Helsingfors stadsorkester) konsert. Orkesterversionen fick ett gott mottagande, men kritikerna noterade att verket var så starkt bundet till Rydbergs dikt att man måste känna till den i förväg för att förstå vad som sker i musiken. Oskar Merikanto skrev om hur noggrant publiken följde med verkets handling i programbladet.

Under de kommande åren dirigerade Sibelius då och då *Skogsråets* orkesterversion. Sedan försvann den ur repertoaren och gjorde comeback först på 1990-talet. Melodram-versionen har, i likhet med Sibelius övriga melodramer, förblivit en kuriositet.

Viktor Rydbergs *Skogsrået* (1882) är en suggestiv berättelse om den unge Björn som en höstkväll beger sig ut i skogen. Han är med om olika äventyr ända tills ett vackert skogsrå förför honom. Björn återvänder från skogen men minnet av det som har hänt lämnar honom ingen ro. Han bryr sig inte längre om sin hustru, inte heller om sina barn och sitt arbete. Som Rydberg konstaterar: "Men den, vars hjärta ett skogsrå stjal, får aldrig det mer tillbaka."

TORU TAKEMITSU

Voice

Toru Takemitsu (1930–1996), 1900-talets mest kända japanska moderna tonsättare, var rätt långt självlärd. Han väckte internationell uppmärksamhet första gången år 1958 då Igor Stravinsky, som var på besök i Japan, av en slump fick höra verket *Requiem för stråkorkester*. Stravinsky tyckte om det han hörde och snart började Takemitsu få kompositionsbeställningar från utlandet.

I början av sin tonsättarbana var Takemitsu intresserad av västerländskt avantgarde, och bland annat John Cage och Anton Webern var viktiga förebilder. På 1960-talet blev han dock fascinerad av japansk musiktradition och började förena dess element med västerländsk modernism. Ett fint exempel på detta syntestänkande är *Voice* (Röst) för soloflöjt. Verket skrevs år 1971 på beställning av den franska flöjtisten Aurele Nicolet. *Voice* skrevs under förloppet av en enda dag i april och uruppfördes i Tokyo redan samma sommar. Nicolet var en av de musiker som tonsättaren ofta samarbetade med och skrev flera verk åt. Takemitsus sista verk blev solostycket *Air* (1995) som Nicolet uruppförde efter tonsättarens död.

Voice använder sig av genast identifierbara modernistiska effekter – till exempel larm, multifoner, mikrointervall och musikerns talröst – men hänvisar samtidigt till no-teater och det traditionella japanska instrumentet shakuhachi. Den drömlika atmosfären understryks av att flöjtisten presenterar ett fragment ur en text av den japanska surrealistiska poeten Shizo Takiguchi (1903–1979). I översättning lyder fragmentet: "Vem går där? Tala, transparens, vem du än är!"

SERGEJ PROKOFJEV

Symfoni nr 1 D-dur, "Den klassiska", op. 25

Som ung man profilerade sig Sergej Prokofjev (1891-1953) medvetet som den ryska musikens enfant terrible. Han skrev piano- och orkestermusik som fick publiken att reagera med antingen förtjusning eller förargelse – oftast förargelse. Prokofjev insåg dock rätt tidigt att det inte gick att fortsätta så långt på den linje som han hade använt sig av i till exempel pianostycket *Toccata* (1912) och orkesterverket *Skytisk svit* (1915). Då han år 1916 började skissa på ett nytt verk hade han något annat i sikte.

Då D-dur-symfonin, "Den klassiska" (op. 25) uruppfördes i Petersburg den 21.4.1918 under tonsättarens ledning blev publiken paff. Denna gång berodde det inte på att de hörde dissonanser och hamrande rytmer, tvärtom. Det som nu var provocerande var att musiken var tonal och melodisk, kort sagt publikvänlig. Prokofjev förklarade att han hade inspirerats av Haydn: "Jag tänkte att om Haydn hade levat idag så hade han förblivit sin stil trogen, samtidigt som han hade varit påverkad av vår tids musik." Symfonins titel är förvisso även en hänvisning till Prokofjevs önskan att hans D-dursymfoni skulle bli en repertoarens "klassiker". Denna önskan gick i uppfyllelse.

Symfonin motsvarar en wienklassisk symfoni genom att ha fyra satser och en rätt liten orkester. Det humoristiskt näsvisa uttrycket är dock äkta Prokofjev. Den första satsen är ett fartfyllt *Allegro*, den andra ett lugnt gående *Larghetto*. Den tredje satsen är en gavott (Non troppo allegro) som ständigt går tonalt på avvägar. Finalen är ett spralligt *Molto vivace*.

JEAN SIBELIUS

Cassazione op. 6 (version 2)

Den 8.2.1904 höll Jean Sibelius (1865–1957) i Helsingfors en kompositionskonsert i samarbete med Helsingfors filharmoniska sälls kaps orkester (nuvarande Helsingfors stadsorkester). Tonsättaren själv dirigerade. I kompositionskonserten framfördes kantaten *Tulen synty* (Eldens födelse) samt som uruppföranden violinkonserten och det enkom för tillfället skrivna orkesterstycket *Cassazione*.

Kvällen blev ingen stor succé för de nya verkens del. I violinkonserten var ett av problemen att solostämman uppenbart var något för svår för solisten Viktor Nováček. Vad gällde *Cassazione* låg problemet i kompositionen i sig. Kritikerna tog emot den mycket kallsinnigt; exempelvis Oskar Merikanto menade att *Cassazione* var "rätt så betydelselös".

Efteråt var Sibelius själv missnöjd med dessa kompositioner. Han gjorde en ny version av violinkonserten som uruppfördes i Berlin år 1905. Samma år gjorde han en ny version av även *Cassazione* men tycks ha förblivit osäker med resultatet eftersom han gjorde en anteckning som påminnelse åt sig själv: "Bör omarbetas". Men han gjorde aldrig en slutlig, reviderad version.

Cassazione – ordet motsvarar till sin betydelse en serenad eller ett divertimento – var en typ av musik som var populär i framförallt 1700-talets Österrike. Bland annat Haydn och Mozart skrev verk med denna titel. Sibelius torde ha valt titeln så att man förstår att närma sig hans verk som en musik vars huvudsakliga poäng är att underhålla lyssnaren. *Cassazione* består av fem partier som framförs utan paus. Musiken är stundom friskt optimistisk, stundom glödande romantisk i ton.

HELSINGFORS STADSORKESTER

Då tonsättarna Martin Wegelius och Robert Kajanus sommaren 1882 grundade en orkester i Helsingfors var deras ambition att föra samman stadens bästa musiker och anlita musiker från utomlands. Helsingforsare skulle varje vecka erbjudas unika upplevelser då 36 musiker samlas för att framföra mästerverk av de stora tonsättarna.

Principen att föra samman högklassiga musiker för en regelbunden orkesterverksamhet förblir livskraftig än idag. Under sina nära 140 verksamhetsår har Helsingfors stadsorkester uruppfört majoriteten av Jean Sibelius symfoniska produktioner under tonsättarens egen ledning. Orkestern fortsätter att framföra sin egen tids musik i form av beställningar av såväl internationella som inhemska tonsättare.

2019–2025 förverkligas *Helsingfors-variationer*, en serie i vilken man beställer verk av 12 moderna tonsättare. Seriens beställningsverk förenar vår tids tonspråk med musikverk med ett Helsingfors-tema som är komponerade före år 1945.

Helsingfors stadsorkester består för närvarande av 102 musiker och når årligen över 110 000 lyssnare. Den har fått en viktig position som ett av Helsingfors-bornas kulturkapital. Stadsorkesterns arbete berör även dem som av orsak eller annan inte kan komma till konserterna i Musikhuset. Förutom att göra internationella turnéer uppträder orkestern i varierande sammansättningar runtom i Helsingfors, erbjuder barn och ungdom möjlighet att uppträda, och når via sitt mångsidiga publikarbete olika specialgrupper. Orkestern inbiter nu för tredje gången en hel åldersgrupp – alla i Helsingfors år 2020 födda barn – att bli orkesterns fadderbarn. I verksamheten får fadderbarnen med familj avnjuta musik i sju års tid.

HKO Screen-sändningarna visas på internet och live på bl.a. centrumbiblioteket Ode. HKO Screen-sändningarna består av konserten samt intervjuer som ger bakgrundsinformation som för lyssnaren närmare det klingande musikverkets födelseprocess. Samarbetet med skivbolaget BIS innebär att orkesterns tolkningar är tillgängliga för alla, och långt in i framtiden, i form av inspelningar av hög kvalitet.

Under sin verksamhetstid har Helsingfors stadsorkester haft 13 chefsdirigenter. År 2016 inledde Susanna Mälkki sitt arbete som orkesterns chefsdirigent. Under hennes ledning har orkestern utvecklats till en internationellt allt mera aktiv symfoniorkester vars identifierbara klang utgör en viktig del av staden Helsingfors ljudlandskap.

www.helsingforsstadsorkester.fi

JEAN SIBELIUS Impromptu for string orchestra

Jean Sibelius (1865–1957) composed many small-scale pieces and suites, most of them for concerts he was to conduct. This *Impromptu* is an arrangement for string orchestra of two piano impromptus inspired by a visit he made to Karelia with a view to collecting archaic Finnish poetry, and they may be said to contain sounds evocative of a kantele (a traditional Finnish folk instrument) and Karelian dance tunes. Some of the melodic material in the string version further has its origin in a melodrama by the Finnish poet Runeberg. Sibelius conducted the premiere in Turku in 1894. Of simple construction, the *Impromptu* has a slow beginning and ends framing a more active, dance-like middle section.

RICHARD STRAUSS Serenade in E-flat Major, Op. 7

The *Serenade* for 13 wind instruments of 1881 is the work that first made the name of Richard Strauss (1864–1949) known to the world. It caught the ear of Hans von Bülow, one of the most influential conductors of his day, who conducted it in Berlin and elsewhere and gave Strauss a flying start in his career. The early *Serenade* has its roots in the tradition of Mozart and the Romantics, though Strauss would later be associated more with the early 20th century avant-garde. In one movement, it is utterly Classical and in sonata form, and the melodies may be evocative of Schubert. The teenage Strauss handled his wind instruments with natural ease, maybe thanks to the fact that his father was a professional horn player and Richard was familiar with orchestras and wind instruments from childhood onwards.

JEAN SIBELIUS Skogsrået

Skogsrået, *The Wood Nymph* is a melodrama for narrator, strings, two French horns and piano by Jean Sibelius (1865–1957) based on a poem in

Swedish by Viktor Rydberg. Some reckoned that the musical events were difficult to follow unless you knew the poem, but luckily the words were printed in the programme for the premiere in 1895. Sibelius later made an orchestral version and conducted it several times, but it was then forgotten and did not resurface until the 1990s. The poem tells of a young man, Björn, who sets off into the forest one autumn evening. He there has various adventures before being seduced by a beautiful wood nymph. Returning home, he cannot get the events out of his mind and no longer cares for his wife, his children and work. For as Rydberg puts it: "He whose heart a wood nymph stole can never hope to retrieve it."

TORU TAKEMITSU Voice

The best-known 20th-century Japanese composer, *Toru Takemitsu* (1930–1996) was largely self-taught. In 1958 he was talent-spotted by Igor Stravinsky, then visiting Japan, and commissions soon rained in from abroad. Soon after, he began combining Japanese tradition with elements of Western modernism. A fine example is *Voice* for solo flute of 1971 commissioned by French flautist Aurèle Nicolet. He wrote it in a single day and it was premiered in Tokyo that year. Takemitsu often collaborated with Nicolet thereafter, and the last piece he wrote was *Air* (1995), which she premiered after his death.

Voice uses such modernist effects as noise, multiphonics, microintervals and the player's speech. At one point the flautist quotes a line by Japanese poet Shizuo Takiguchi: "Who goes there? Speak, transparency, whoever you are!"

SERGEI PROKOFIEV Symphony No. 1 in D, Op. 25, "Classical"

Sergei Prokofiev (1891–1953) deliberately branded himself the *enfant terrible* of Russian music; people either loved him or hated him. His *Classical Symphony* of 1918 nevertheless took his audience completely by surprise, for instead of being dissonant with hammering rhythms, it was tonal and melodic, in a word: listener-friendly. For inspiration he

had, he said, turned to Haydn. "It seems to me that if Haydn had lived to our day, he would have retained his own style while absorbing something new at the same time. This was the kind of symphony I wanted to write." In naming his symphony, he also hoped it would become a classic, as indeed it has. Like its Viennese models, it is in four movements and scored for a smallish orchestra. The first movement is fast, the second calm, the third a gavotte and the fourth a breakneck *Molto vivace*.

JEAN SIBELIUS Cassazione

Critics of a concert given by the orchestra of the Helsinki Philharmonic Society (nowadays the Helsinki Philharmonic Orchestra) in 1904 were somewhat scathing about the *Cassazione* composed by its conductor, *Jean Sibelius* (1865–1957), in 1904. He began to have doubts about it himself, and even after making a new version of it, was still not satisfied and made a note to himself to revise it further. He never got round to doing so, however. A cassazione (eng. Cassation) was a type of composition popular in Austria, particularly, in the 18th century and stylistically related to a serenade or divertimento. Haydn and Mozart both composed cassations. This one by Sibelius is in five sections performed without a break, each either briskly optimistic or glowingly romantic.

THE HELSINKI PHILHARMONIC ORCHESTRA

Established by Martin Wegelius and Robert Kajanus in 1882, the Helsinki Philharmonic Orchestra is a band of 102 musicians annually performing to a total audience of over 110,000. It premiered most of the symphonic works by Jean Sibelius with the composer himself conducting, and continues its commitment to contemporary music by commissioning works by composers both Finnish and foreign.

The HPO also reaches people who cannot attend concerts at the Helsinki Music Centre: by making international tours, sending small ensembles out across the city, providing opportunities for young performers and, through its widerange education programme, making contact with special groups. Now, for the third time, it is inviting an entire age group – all the children born in Helsinki in 2020 – to enjoy music with their families over the next seven years.

HKO Screen -concerts and artist interviews streamed live and on demand bring music even close to listener. The orchestra's partnership with the BIS label further ensures that its performances will be available to all well into the future.

The Helsinki Philharmonic Orchestra has had 13 Chief Conductors. Its most recent, since 2016, is Susanna Mälkki.

www.helsinkiophilharmonicorchestra.fi

SUSANNA MÄLKKI

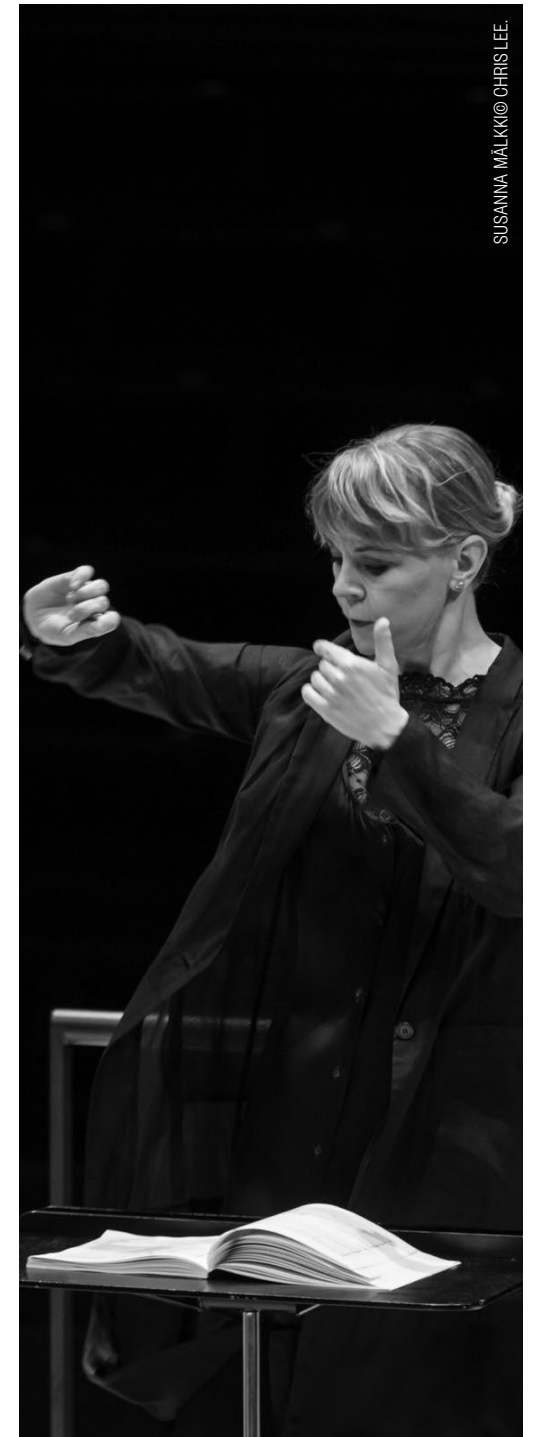
Helsingissä syntynyt ja nuoruutensa asunut Susanna Mälkki on kasvanut Helsingin kaupunginorkesterin säestyksellä. Pienenä hän istui orkesterin konserteissa perheensä kanssa, ja nuorena musiikinopiskelijana seurasi tarkasti orkesterimuusikoiden ammattitaitoa ja nautti maailman parhaiden solistien esiintymisistä. Vuonna 2004 hän pääsi ensimmäistä kertaa johtamaan orkesteria, jonka 13. ylikapellimestarina hän aloitti syksyllä 2016.

Mälkin tie kapellimestariksi on kulkenut Sibelius-Akatemian ja Tukholman Edsberg-instituutin selloluokkien kautta. Hän voitti kansalliset Turun sellokilpailut ja nousi Göteborgin sinfoniaorkesterin soololistiksi, mutta jo nuorena kytemään jäänyt innostus orkesterinjohtamiseen ohjasi häntä koko ajan kohti kapellimestariopintoja.

Mälkin ensikosketus orkesterinjohtamiseen tuli Tukholmassa orkesterisoitinten opiskelijoista kootun pieniyhtyeen kapellimestarina. Toisen kerran Mälkki johti koulun kamariorkesteria Ruotsin radion sinfoniaorkesterin silloisen ylikapellimestarin Esa-Pekka Salosen seurattessa vierestä. Tunne todellisen intohimon löytymisestä oli sinä hetkenä kirkas ja on sitä edelleen.

Mälkin läpimurto tapahtui vuonna 1999 Helsingin juhlaiviikoilla, ja ensimmäisen vakiokiinnityksensä hän sai Stavangerin orkesterin musiikillisena johtajana. Maineikkaan nykymusiikkiorkesteri Ensemble Intercontemporainin taiteellisena johtajana (2006–2013) hän vakiinnutti nimensä aikamme musiikin syvällisenä tulkkina.

Mälkki on johtanut maailman parhaita orkestereita, kuten kaikkia USA:n Big Five -orkestereita, Amsterdamin Concertgebouw'ta, Berliinin filharmonikkoja ja Lontoon sinfoniaorkesteria sekä vierailut oopperataloissa aina New Yorkin Metropolitanista ja Pariisin oopperasta Milanon La Scalaan ja Wienin valtionoopperaan. Syksyllä 2017 hän aloitti Los Angelesin filharmonikoiden päävierailijana. Musical America -lehti valitsi Mälkin vuoden kapellimestariksi 2017.

SUSANNA MÄLKKI © CHRIS LEE

**(c) 11.9. HKO SCREEN #hkoscreen
SUORA LÄHETYS / DIREKTSÄNDNING
/ LIVE BROADCAST
WWW.HELSINGINKAUPUNGINORKESTERI.FI**

Katsottavissa netissä konsertin jälkeen.
Se på nätet efter konserten.
Watch on demand after the concert.

Skogsrådet

Han, Björn, var en stor och fager sven
med breda väldiga skuldror,
med smärtare midja än andra män –
slikt retar de snöda huldror.
Till gille han gick en höstlig kväll,
då månen sken över gran och håll,
och vinden drog med hi och ho
över myr och skog, över hult och mo;
då var honom trolsk i hågen,
han ser åt skogen och har ej ro,
han skådar åt himlabågen,
men träden vinka och nicka,
och stjärnorna blinka och blicka:
gå in, gå in, in i vinande furumo!

Han går, han lyder det mörka bud,
han gör det villig och tvungen,
men skogens dvärgar i kolsvart skrud,
de fara med list i ljungen
och knyta ett nät av månens sken
och skuggan från gungande kvist och gren,
ett dallrande nät i ris och snår
bak vandrarens fjät, där fram han går,
och skratta så hest åt fången.
I hidena vakna ulv och lo,
men Björn han drömmer vid sången,
som runt från furorna ljuder
och viskar, lockar och bjuder:
gå djupare in i villande furumo!

Ny tystnar brått den susande vind,
och sommardäglig är natten,
och vällukt ångar från blommig lind
vid kärrens sovande vatten.

I skuggan hörs ett prasslande ljud!
Där böljar en skär och månvit skrud,
där vinkar en arm så mjäll och rund,
där häves en barm, där viskar en mund,
där sjunker två ögon i dina
och leka så blå en evig tro,
att alla minnen försina:
de bjuda dig domna och glömma,
de bjuda dig somna och drömma
i älskogsro i vyssande sovande furumo.

Men den, vars hjärta ett skogsrå stjal,
får aldrig mer det tillbaka:
Till drömmar i månlyus trår hans själ,
han kan ej älska en maka.
De ögon blå ha dragit hans håg
från harv och och plog,
han kan ej le och fröjdas som förr,
och åren de se in om hans dörr,
men finna ej barn och blomma;
han vesäll åldras i öde bo,
kring härden stå sätena tomma,
och väntar han något av åren,
så väntar han döden och båren,
han lyss med oläkeligt ve
till suset i furumo.

Viktor Rydberg (1828–1895)

Metsänneito

Hän, Björn, oli suuri ja komea nuori mies,
jolla oli valtavan leveät hartiat
ja solakampi vyötärö kuin muilla miehillä –
sellainen kiihottaa ilkeitä ja riettaita haltioita.
Ansojaan kokemaan hän lähti eräänä
syysiltana,
kun kuu paistoi kuusien ja kallioiden yllä,
ja tuuli kiiti ulvoen
yli rämeen ja metsän, yli viidan ja kankaan;
silloin hän tunsi joutuneensa lumotuksi,
hän katsoo metsään eikä saa rauhaa,
hän kohottaa katseensa kohti taivasta,
mutta puut vilkuttavat ja nyökkäilevät,
ja tähdetkin tuikkivat:
käy sisään, käy sisään huokuvaan hongistoon!

Hän menee, tottelee synkkää käskyä,
hän tekee sen halukkaasti ja kuitenkin
pakotettuna,
mutta metsän kääpiöt sysimustissa viitoissaan
puuhailevat viekkaasti kanervikossa
ja solmivat verkon kuutamon loisteesta
ja keinuvien oksien varjoista,
verkon, joka värisee risukoissa ja ryteiköissä
vaeltajan takana, kun hän kulkee eteenpäin,
ja ne nauravat käheää naurua vangilleen.
Piiloissaan valvovat susi ja ilves,
mutta Björn unelmoi kuullessaan laulua,
joka hongista leviää ylt'ympäri
ja kuiskaa, houkuttaa ja käskee:
mene syvemmälle harhojen hongistoon!

Äkkiä tyyntyy humiseva tuuli,
ja yö on lämmin kuin kesäinen päivä,
kukkivasta lehmuksesta leviää ihanaa tuoksua
suolammen uinuvan veden ylle.

Varjosta kuuluu kahisevaa ääntä!
Siellä aaltoilee kirkas kuunvalkea vaate,
siellä viittoilee hento ja kaareva kätönen,
siellä kohoilee povi, siellä kuiskailee suu,
siellä silmiisi uppoutuu kaksi sinistä silmää
ja ne kisailevat kuin luvaten ikuista
uskollisuutta,
niin että kaikki muistot haihtuvat:
ne käskevät sinua turtumaan ja unohtamaan,
ne käskevät sinua nukkumaan ja uneksimaan
rauhassa rakkaudesta tuutivassa hongistossa.

Mutta se, jonka sydämen metsänneito varasti,
ei enää koskaan saa sitä takaisin.
Hänen sielunsa kaipaa vain unelmia
kuutamolla,
ei hän koskaan pysty rakastamaan vaimoa.
Ne tietyt sinisilmät ovat vieroittaneet hänet
äkeestä ja aurasta,
enää hän ei osaa hymyillä eikä iloita kuin
ennen,
ja vuodet kurkistelevat sisään hänen ovestaan,
mutta eivät löydä lapsia eikä kukkia;
onnettomana hän vanhenee autiossa tuvassaan,
istuimet lieden äärellä pysyvät tyhjinä,
ja jos hän jotain tulevilta vuosilta odottaa,
hän odottaa kuolemaa ja ruumispaareja,
parantumattomalla tuskalla hän kuuntelee
hongikon huminaa.

Suom. Erkki Pullinen

Lähde: Laura-tietokanta; www.siba.fi/laura

RABBE SMEDLUND

Teatterikorkeakoulusta vuonna 1977 valmistunut Rabbe Smedlund on näytellyt mm. Svenska Teaternin, Ryhmäteatterin, Lilla Teaterin, Viiruksen ja Klockriketeaternin tuotannoissa. Hän on tehnyt useita näytelmä- ja lyhytelokuvia sekä tv-sarjoja. Smedlund on työskennellyt ääninäyttelijänä sekä suomeksi että ruotsiksi useissa pitkissä ja lyhyemmissä animaatioisarjoissa ja kuunnelmissa, ja antanut äänensä mm. Muumilaakson tarinoita -sarjan Muumipeikolle. Hänen äänensä on tuttu myös useista dokumentti- ja luonto-ohjelmista. Smedlund on myös opettanut näyttelijäntyötä Teatterikorkeakoulussa. Vuonna 2010 hänet palkittiin Pro Finlandia -mitalilla.

JENNY VILLANEN

Kahdeksanvuotiaana huilunsoiton aloittanut raumalaissyntyinen Jenny Villanen on soittanut Helsingin kaupunginorkesterissa soolopikkolistina syksystä 2007 lähtien. Hän on tehnyt orkesterissa myös vuorottelevan äänenjohtajan paikkaa. Ennen aloittamistaan HKO:ssa Villasella oli virka Kaartin soittokunnassa vuosina 2003-2007. Villanen on toiminut avustajana useissa suomalaisissa orkestereissa ja tehnyt pidempiä sijaisuuksia Suomen Kansallisoopperan orkesterissa ja Savonlinnan Oopperajuhlien orkesterissa.

Vuonna 2010 Villanen esiintyi Helsingin kaupunginorkesterin solistina soittaen Carl Nielsenin huilukonserton. Muista solistitehtävistä mainittakoon Kaartin soittokunnan viimekeväinen konsertti, jossa Villanen soitti Bruce Broughtonin pikkolokonserton. Hän on kantaesittänyt useita suomalaisten säveltäjien teoksia soolohuilulle sekä muille kokoonpanoille. Hän esiintyy myös kamarimuusikkona, aktiivisimmin tällä hetkellä yhtyeiden 2Clazz! ja 4Clazz! kanssa. Muusikon töiden ohessa Villanen on kouluttautunut personal traineriksi sekä ravintovalmentajaksi ja valmistautuu tällä hetkellä body fitnessin SM-kilpailuihin.

NATASHA LOMMI

Natasha Lommi (Tero Saarinen Company) on Tamara Rasmussen Opiston kasvatti. Hän valmistui tanssijaksi Tukholman Danshögskolanista vuonna 2005 ja Teatterikorkeakoulun tanssitaiteen laitokselta 2007. Lommi on työskennellyt useiden suomalaiskoreografien kuten Tommi Kitin, Tero Saarisen ja Susanna Leinosen kanssa. Koreografina Lommi on toiminut mm. nykykiruksen parissa Agit Cirkissä, Paula Vesalan konserttikokonaisuuksissa sekä useissa tanssielokuviissa ja installaatioissa. Hän on myös yksi TARGET Helsinki -ryhmän perustajista. Tanssinopettajana Natasha Lommi on toiminut vuodesta 2000 ja opettanut niin ammattilaisia kuin päiväkotilapsiakin eri puolilla Suomea. Hän on myös toiminut ammattiryhmissä harjoittajana. Tero Saarinen Companyssä hän on tanssinut vakituisena vierailijana vuodesta 2011.

Voice (kor. Natasha Lommi)

Syys-lokakuun konserteissa koetaan sarja ensiesityksiä, joissa muusikko ja tanssija luovat yhteisen duettoteoksen. Toru Takemitsun *Voicen* tulkitsevat HKO:n huilisti Jenny Villanen sekä virtuoottisena tanssijana ja intensiivisenä tulkitsijana tunnettu Natasha Lommi (Tero Saarinen Company). Lommin koreografian keskiössä on Takemitsun aasialaisvaikutteisen ja fragmentaarisen musiikin kehollisen muodon löytyminen. Kiinnostavan lisän tähän tanssijan ja huilistin huippuunsa viritettyjen instrumenttien vuoropuheluun tuo Lommin tausta: hän on soittanut huilua aktiivisesti yli 15 vuotta.

SUSANNA MÄLKKI

Susanna Mälkki är född i Helsingfors, där hon även tillbringade sin ungdom. Hon har vuxit upp ackompanjerad av Helsingfors stadsorkester: som liten gick hon på orkesterns konserter med sin familj, och som ung musikstuderande följde hon noggrant med orkestermusikernas arbete och världens bästa solisters uppträdanden. År 2004 fick hon för första gången dirigera orkestern. Hösten 2016 inledde hon sitt arbete som orkesterns 13. chefsdirigent.

Vägen till dirigent tog sats från Sibelius-Akademins och Stockholms Edsberg-instituts celloklasser. Mälkki segrade i Åbo nationella cellotävling och blev Göteborgs symfonikers solocellist. Redan tidigt var hon dock intresserad av att få dirigera. I Stockholm dirigerade hon en ensemble med orkesterelever. Nästa gång fick hon dirigera samma skolas kammarorkester i närvaro av Sveriges radios symfoniorkesters dåvarande chefsdirigent Esa-Pekka Salonen. I det ögonblicket stod det klart för Mälkki att hon hade funnit sin verkliga passion. Den känslan har inte försvunnit.

Mälkki gjorde sitt genombrott på Helsingfors festspel år 1999. Hon fick sin första tjänst som musikalisk ledare för Stavangers orkester. Som konstnärlig ledare för den legendariska orkestern för ny musik, Ensemble Intercontemporain (2006-2013) befäste hon sitt rykte som en suverän tolkare av vår tids musik.

Mälkki har dirigerat flera av världens bästa orkestrar såsom Amerikas s.k. Big Five-orkestrar, Concertgebouw i Amsterdam, Berlins filharmoniker och Londons symfoniker. Hon har gästat bl.a. Metropolitan i New York, operan i Paris, La Scala i Milano och Staatsoper Wien. Hösten 2017 inledde hon sitt arbete som Los Angeles filharmoniska orkesters första gästdirigent. År 2017 valde tidningen Musical America Mälkki till Årets dirigent.

RABBE SMEDLUND

Rabbe Smedlund är utexaminerad från Teaterhögskolan år 1977. Han har medverkat i bland annat Svenska Teaterns, Ryhmäteatteris, Lilla Teaterns, Viirus och Klockriketeaterns uppsättningar. Han har varit med i flera spel- och kortfilmer samt TV-serier. Smedlund har arbetat som röstskådespelare på både finska och svenska i flera animationer och hörspel. Han har t.ex. gjort Mumintrollets (finska) röst i den animerade serien I Mumindalen. Hans röst är känd från även flera dokumentärer och naturprogram. Smedlund har dessutom undervisat vid Teaterhögskolan. År 2010 tilldelades han Pro Finlandia-medaljen.

JENNY VILLANEN

Jenny Villanen är född i Raumo. Hon började spela flöjt 8 år gammal. Hon har varit Helsingfors stadsorkesters solopiccoloflöjtist sedan hösten 2007 och även arbetat som alternerande stämledare. Före Villanen kom till stadsorkestern spelade hon 2003-2007 i Gardets musikkår. Hon har assisterat flera finländska orkestrar och haft längre vikariat i Finlands Nationaloperas orkester och Nyslotts Operafestspels orkester.

År 2010 var Villanen solist då Helsingfors stadsorkester framförde Carl Niensens flöjtkonsert. Av övriga solistuppdrag kan nämnas Gardets musikkårs konsert i våras i vilken Villanen spelade Bruce Broughtons konsert för piccolo. Hon har uruppfört flera verk av finländska kompositörer. Hon uppträder även som kammarmusiker och är för tillfället som mest aktiv i ensemblerna 2Clazz! och 4Clazz!.

Vid sidan om sina arbeten som musiker har Villanen skolat sig till personal trainer och näringscoach och förbereder sig som bäst för FM-tävlingarna i body fitness.

NATASHA LOMMI

Natasha Lommi (Tero Saarinen Company) studerade vid Tamara Rasmussen Opisto i Helsingfors. Hon utexaminerades från Stockholms Danshögskola år 2005 och Teaterhögskolans avdelning för danskonst år 2007. Lommi har samarbetat med flera finländska koreografer, bland annat Tommi Kitti, Tero Saarinen och Susanna Leinonen. Hon har gjort koreografier för bland annat Agit Cirks föreställningar och Paula Vesalas konserter samt flera dansfilmer och installationer. Hon har varit med om att grunda gruppen TARGET Helsinki. Sedan år 2000 har Lommi arbetat som danspedagog. Hon har undervisat såväl proffs som daghemsbarn samt varit coach för dansgrupper. Från och med år 2011 har hon regelbundet varit gästdansare i Tero Saarinen Company.

Voice (koreografi Natasha Lommi)

I konserterna i september-oktober hör ett av en musiker och en dansare i samarbete format duo-uppträdande till programmet. Toru Takemitsu's *Voice* framförs av HSO:s flöjtist Jenny Villanen och Natasha Lommi från Tero Saarinen Company. Lommi är en virtuos dansare och en intensiv tolkare. I hennes koreografi är fokus på att ge Takemitsu's Asien-influerade och fragmentariska musik en kroppslig form. Dialogen mellan två instrument – flöjten och dansörens kropp – får sin egen intressanta vinkling av det faktum att Lommi själv aktivt spelat flöjt i över 15 års tid.

www.helsinginkaupunginorkesteri.fi
helsinki.philharmonic@hel.fi

helsinkiphilharmonic

@HelsinkiPhil

helsinkiphilharmonic

HelsinkiPhilharmonic

Käsiohjelma / Programblad / Program

Teosesittelyt / Verkpresentationer / Programme Notes

Christian Holmqvist

Käännökset / Översättningar / Translations

Christian Holmqvist (ruotsi / svenska / Swedish)

Susan Sinisalo (englanti / engelska / English)

Ulkoasu / Design

Bond Creative Agency Oy

Taitto ja painatus

Grano Oy, Vantaa 2020

Oikeudet muutoksiin pidätetään. /

Rätt till ändringar förbehålles. / All rights reserved.

SUSANNA MÄLKKI

A conductor born and bred in Helsinki, Susanna Mälkki grew up to the accompaniment of the Helsinki Philharmonic Orchestra. In 2004 she received her first invitation to conduct the orchestra of which she would become Chief Conductor in autumn 2016. Her path to the conductor's podium passed through the cello classes of the Sibelius Academy and the Edsberg Institute in Stockholm, however, and the position of principal cellist in the Gothenburg Symphony Orchestra. She made her conducting breakthrough in 1999, at the Helsinki Festival, and her first regular conducting appointment was as Artistic Director of the Stavanger Symphony Orchestra. Her Music Directorship of the celebrated Ensemble Intercontemporain (2006–2013) established her as a profound interpreter of music of the present day.

Susanna Mälkki has conducted the world's finest orchestras. In season 2017-18 she made her debut at the Vienna State Opera season and took over as Principal Guest Conductor of the Los Angeles Philharmonic. Musical America voted her Conductor of the Year 2017.

RABBE SMEDLUND

Since graduating from the Theatre Academy in Helsinki in 1977, Rabbe Smedlund has appeared in productions at many of Finland's Swedish-speaking theatres, in a number of drama and short films, in TV and animation series and radio plays in both Swedish and Finnish. He has also lent his voice to Moomintroll and is familiar to many listeners from a number of documentaries and nature programmes. Rabbe has taught acting at the Theatre Academy and was awarded the prestigious Pro Finlandia medal in 2010.

JENNY VILLANEN

Jenny Villanen has played solo piccolo in the HPO since 2007 and alternated as section leader, having previously been a member of the Guards Band for four years. She has also worked with other

Finnish orchestras, such as those of the Finnish National Opera and the Savonlinna Opera Festival. Solo appearances have included the Nielsen flute concerto with the HPO, and she has premiered works for solo flute and ensembles by several Finnish composers. Jenny is at present preparing for the Finnish body fitness championships.

NATASHA LOMMI

Natasha Lommi (Tero Saarinen Company) began her career at Tamara Rasmussen Opisto dance college in Helsinki. She continued her studies at Danshögskolan in Stockholm, graduating in 2005, and then from the Theatre Academy in Helsinki in 2007. Lommi has worked with several famous Finnish choreographers, such as Tommi Kitti, Susanna Leinonen and Tero Saarinen. She is one of the founding members of TARGET Helsinki. Alongside her work as a dancer, she has choreographed for e.g. contemporary circus (Agit Cirk), popular music (Paula Vesala's concerts) as well as dance films and installations. In addition, she has been teaching dance since 2000 and worked as a repetitor in several dance companies. Lommi has been a visiting dancer at Tero Saarinen Company since 2011.

Voice (chor. Natasha Lommi)

The September-October concert series features duets by a musician and a dancer. Toru Takemitsu's *Voice* will be interpreted by HKO's flutist Jenny Villanen and Natasha Lommi from Tero Saarinen Company. Known as a virtuoso dancer and intensive performer, Lommi's choreography aims to fully embody Takemitsu's Asian-influenced and fragmentary music. An interesting angle to this dialogue between two finely tuned instruments – the flute and the dancer's body – is the fact that Lommi herself has played the flute for over 15 years.

© MAARIT KYTÖHARJU

HELSINGIN KAUPUNGINORKESTERI

I VIULU I VIOLIN

Pekka Kauppinen I
Jan Söderblom I
Satu Savioja II
Eija Hartikainen
Katarina Jämsä
Maiju Kauppinen
Kati Kuusava
Helmi Kuusi
Elina Lehto
Ilkka Lehtonen
Jani Lehtonen
Anna Malmivirta
Kari Olamaa
Erkki Palola
Kalinka Pirinen
Petri Päivärinne
Elina Viitasaaari

II VIULU II VIOLIN

Anna-Leena Haikola 4
Ari Vilhjalmsson 4
Krista Rosenberg 4*
Heini Eklund 6
Teija Kivinen 6
Satu Alanko-Rautamaa
Teppo Ali-Mattila
Eva Ballaz
Matilda Haavisto
Linda Hedlund
Anna-Kaisa Oravisto
Siiri Rasta
Heikki Tamminen
Osmo Vallbacka

ALTOVIULU ALTVIOLIN VIOLA

Atte Kilpeläinen 4
Torsten Tiebout 4
Petteri Poijärvi 4*
Lotta Poijärvi 6*
Aulikki Haahti-Turunen
Tuomas Huttunen
Kaarina Ikonen
Tiila Kangas
Carmen Moggach
Markus Sallinen

SELLO CELLO

Lauri Kankkunen I
Tuomas Ylinen I
Inkeri Eirola II
Senja Rummukainen II
Jaani Helander
Mathias Hortling
Veli-Matti Iljin
Jaakko Rajamäki
Ilmo Saaristo
Saara Särkimäki

KONTRABASSO KONTRABAS DOUBLE-BASS

Mikko Moilanen 4
Ville Vaatainen 4
Maria Krykov 6
Tuomo Matero 6*
Paul Aksman
Eero Ignatius
Adrian Rigopulos

HUILU FLÖJT FLUTE

Niamh McKenna 4
Elina Rajias 5
Päivi Korhonen
Pikkolo
Piccolo
Jenny Villanen

OBOE

Hannu Perttilä 4
Jussi Jaatinen 5
Nils Röömussaar 5*
Englannintorvi
Cor Anglais
Paula Malmivaara

KLARINETTI KLARINETT

CLARINET
Osmo Linkola 4
Anna-Maija Korsimaa 5
Es-klarinetti
E Flat Clarinet
Petteri Kivioja
Bassoklarinetti
Bass Clarinet
Heikki Nikula

FAGOTTI FAGOTT BASSOON

Markus Tuukkanen 4
Mikko-Pekka Svola 5
Kontrafagotti
Contrabassoon
Noora Van Dok
Erkki Suomalainen

KÄYRÄTORVI VALTHORN HORN

Ville Hiilivirta 4
Mika Paajanen 4
Sam Parkkonen 6
Miska Miettunen
Sakari Niemi
Joonas Seppelin

TRUMPETTI TRUMPET

Pasi Pirinen 4
Thomas Bugnot 5
Alfonso Cantó Ramón
Mika Tuomisalo

PASUUNA BASUN

TROMBONE
Valtteri Malmivirta 4*
Jussi Vuorinen 5*
Anu Fagerström
Bassopasuuna
Bass Trombone
Tom Bildo

TUUBA TUBA

Petri Keskitalo 4

PATARUMMUT TIMPANI

Tomi Wikström 4
Mikael Sandström 5

LYÖMÄSOITTIMET SLAGINSTRUMENT PERCUSSION

Xavi Castelló Arándiga 4
Pasi Suomalainen 5

HARPPU HARPA

Anni Kuusimäki 4
Minnaleena Jankko 5

ORKESTERI- JÄRJESTÄJÄT ORKESTER-INSPICIENTER STAGE MANAGERS

Mikko Aspinen
Matti Tähkävuori

I / II KONSERTTIMESTARI / KONSERTMÄSTARE / LEADER
SOOLOSELLISTI / SOLOCELLIST / PRINCIPAL CELLIST

4 ÄÄNENJOHTAJA / STÄMLEDARE / SECTION PRINCIPAL

5 VUOROTTELEVA ÄÄNENJOHTAJA /
ALTERNERANDE STÄMLEDARE / ASSOCIATE PRINCIPAL

6 VARAÄÄNENJOHTAJA / VICESTÄMLEDARE / SUB-PRINCIPAL

* VAKITUISEN SOITTAJAN TILAPÄINEN TEHTÄVÄ /
ORDINARIE MUSIKERS TILLFÄLLIGA UPPGIFT /
TEMPORARY POSITION, REGULAR PLAYER

** MÄÄRÄAIKAINEN KIINNITYS /
TIDSBUNDET ENGAGEMANG / TEMPORARY PLAYER

HELSINGFORS STADSORKESTER HELSINKI PHILHARMONIC ORCHESTRA